

Trabzon Üniversitesi

Şalpazarı Meslek Yüksekokulu

BİLİMSEL ARAŞTIRMA, YAYIN VE DEĞERLENDİRME ETİĞİ

- (a) Bağımsız ve tarafsız davranır,
- (b) Dürüst davranmak, doğruyu söylemek, gizlilik ilkesine riayet etmede hassasiyet gösterir,
- (c) Eşitlik ilkesine uygun hareket eder,
- (ç) Ön yargılı davranmaz, tutarlı hareket eder, bilimsel değerlendirmelerde tanımlayıcı, net ve açık olur,
- (d) Kendine verilen değerlendirme süresine uyar; değerlendirme süreçlerinde sadece eleştiri yapmaz, yapıcı geri bildirim ve önerilerde bulunur,
- (e) Hakemlik görevlerini esinlenmeler, fikir hırsızlıkları yaparak kötüye kullanmaz; haksız çıkar sağlamaz,
- (f) Bilimsel gereklilikler dışında bir makalenin yayını engelleyemez ya da geciktirmez
- (g) Hakem belirlemelerinde bilimsel gereklerin dışına çıkmaz, alanla ilgili çalışanların hakem olarak belirlenmesine özen gösterir,
- (h) Alanı dışındaki değerlendirme taleplerini reddeder

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ YÖNERGESİ

Bilimsel Araştırma Etiğine İlişkin Temel İlkeler

Madde 5 - (1) Her çeşit bilimsel araştırmada uyulacak temel ilkeler şunlardır:

a) Veriler, bilimsel yöntemlerle elde edilir. Bunların değerlendirilmesinde, yorumunda ve kuramsal sonuçların elde edilmesinde bilimsel yöntemlerin dışına çıkılamaz, sonuçlar saptırılamaz, elde edilmemiş sonuçlar araştırma sonuçlarıymış gibi gösterilemez.

b) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan,

9 Ağustos 2011 tarih ve 28030 sayılı Klinik Araştırmalar Hakkında Yönetmelik hükümleri göz önünde bulundurulur.

c) Sosyal ve beşeri bilimlerde yapılacak anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların rızası alınır. Araştırma, bir kurumda yapılacaksa, katılımcıların rızasından sonra bağlı buldukları kurumun izni alınır.

d) Araştırma ve deneylerin, hayvan sağlığına ve ekolojik dengeye zarar vermemesi temel ilkedir.

Çalışmalara başlanılmadan önce gerekli izinler yetkili birimlerden yazılı olarak alınır. Bu çerçevede uluslararası beyanname hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve ulusal mevzuat hükümleri göz önünde bulundurulur.

e) Araştırmacılar ve yetkililer, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirmek ve uyararak yükümlüdür.

f) Araştırmacılar, kendi vicdanî kanaatlerine göre zararlı sonuçlara ve/veya onaylamadıkları uygulamalara yol açabilecek araştırmalara katılmama hakkına sahiptir.

g) Yapılacak çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgilerin, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanılması, gizliliğine riayet edilmesi ve korunması sağlanır.

h) Bilimsel araştırma için tahsis edilen imkân ve kaynaklar amacı dışında kullanılmaz.

Yayın Etiğine İlişkin Temel İlkeler

Madde 6 - (1) Her çeşit bilimsel yayında uyulacak temel ilkeler şunlardır:

a) Bilimsel araştırmanın tasarlanması, planlanması, yürütülmesi ve yayına hazırlanması aşamalarında katkıda bulunmamış kişiler, yazar isimleri arasında gösterilemez.

b) Bilimsel yayınlarda bir çalışmadan yararlanırken, bilimsel atıf kurallarına uygun olarak kaynak gösterilir.

c) Henüz sunulmamış veya savunularak kabul edilmemiş tezler veya çalışmalar, sahibinin izni olmadan kaynak olarak kullanılmaz.

ç) Evrensel olarak tanınan bilim kuramları, bilim alanlarının temel bilgileri, matematik teoremleri ve ispatları gibi önermeler dışında hiçbir çalışmanın tümü veya bir bölümü, izin alınmadan ve asıl kaynak gösterilmeden çeviri veya özgün şekliyle yayımlanamaz.

Akademik Değerlendirmelere İlişkin Temel İlkeler

Madde 7 - (1) Her çeşit akademik değerlendirmede uyulacak temel ilkeler şunlardır:

a) Akademik hayatın bütün aşamalarında, öğretim ve akademik değerlendirmeler bilimsel liyakat kriterlerine göre yapılır.

b) Akademik ilerleme ve ödöl jürilerinde bilimsel liyakat kriterlerinin dışına çıkmak, kişileri kayırmak, bilimsel eleştiri sınırlarını aşarak kişilerin kimlik ve kişiliğine yönelik saldırılarda bulunmak, haksız menfaat sağlamak, sahtecilik, kopyacılık, vb. eylemlerde bulunulamaz.